

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

درس حسابرسی ۲
فصل دوم : موجودیهای صندوق و بانک
مدرس : جلیلی
اسفندماه ۹۸ جلسه سوم

انواع وجوه نقد

وجوه نقد موجود در صندوق

موجودی تنخواه گردانها

موجودی نزد بانکها (اعم از ریالی و ارزی)

موجودی سپرده های قرض الحسنه پس انداز

سپرده های دیداری (سپرده های سرمایه گذاری کوتاه مدت بدون سر رسید)

نکته :

موارد دیگری از جمله چکهای مدت دار ، وجوه مسدود شده نزد بانک ، و سرمایه گذاری کوتاه مدت نیز به عنوان وجه نقد محسوب نمیشود

اهداف حسابرسی موجودیهای صندوق و بانک

- ۱- **کفایت کنترل‌های داخلی معاملات نقدی** : تعیین اینکه سیستم کنترل‌های داخلی وجوه نقد از کفایت لازم برخوردار است
- ۲- **اعتبار مبالغ ثبت شده (وجود و مالکیت)** : تعیین اینکه کلیه وجوه نقد منعکس در صورتهای مالی در تاریخ ترازنامه موجود بوده و متعلق به واحد رسیدگی می باشد .
- ۳- **ثبت دفاتر بودن کلیه حسابهای وجوه نقد (کامل بودن)** : تعیین اینکه کلیه وجوه نقد متعلق به واحد مورد رسیدگی در دفاتر ثبت و به صورتهای مالی منعکس شده باشد.
- ۴- **صحت محاسبات ریاضی** : صحت محاسبات ریاضی حداقل و صورتهای وجوه نقد و مطابقت آن ها با حسابهای دفتر کل.
- ۵- **کفایت افشا و مطلوبیت ارائه وجوه نقد** : تعیین اینکه وجوه نقد به نحو صحیح طبقه بندی گردیده و هرگونه محدودیت در استفاده از وجوه نقد در صورتهای مالی افشا شده است .

کنترل داخلی موجودیهای نقدی:

انجام دادن امور دریافت و تحویل وجوه نقد به بانک ، امضای چک ها ، سرمایه گذاری وجوه نقد مازاد بر نیاز و حفاظت از وجوه نقد از جمله وظایف امور مالی است

هدف از ایجاد کنترل های داخلی وجوه نقد که مطمئن شود :

- اولاً : مانده های موجودیهای نقدی صندوق و بانک مندرج در صورتهای مالی وجود و در اختیار و تحت کنترل شرکت می باشد.
- ثانیاً : بر اساس اصول پذیرفته نشده حسابداری در حسابها به ثبت رسیده است .

قواعد کلی برای دستیابی به کنترل‌های داخلی وجوه نقد:

- ۱- ترتیبی داده شود که کلیه وصولیها رسید به پرداخت کننده وجه داده شود و رسیدهای دریافتی دارای شماره سریال و امضاء متصدی مربوط به تنخواه گردان باشد.
- ۲- بمنظور کنترل نیز نسبت به چکهای وصولی فوراً چکها پشت نویسی نموده و شماره حساب بانکی موسسه در آن قید کرده و این امر موجب می گردد تا هرگونه تلاش جهت دستکاری چک و یا اختلاس آن جلوگیری بعمل آید.
- ۳- ضرورت دارد متصدی دریافت وجوه نقد (اعم از وصولی نقدی و چک) در آخر هر روز فهرست از وصولیها را تهیه و برای صدور سند در اختیار حسابداری یا واحد دفتری ارسال دارد.
- ۴- روشی انتخاب گردد تا دریافتهای نقدی بلافاصله در دفاتر حسابداری به ثبت برسد.

تقسیم وظایف :

علاوه بر اهمیت فوق العاده تفکیک مسئولیتها ، تحویل وجوه نقد باید از طریق افراد معدود مسئولان دریافت صورت پذیرد.

ثبت دریافتهای نقدی در دفتر صندوق (یا دفتر دریافتهای نقدی) ارسال وجه نقد به بانک در پایان هر روز یا اول وقت روز بعد

تحویلهدار:

- ۱- دریافت وجه نقد و سند پرداخت از مشتری
- ۲- تهیه رسید دریافت در سه نسخه (تحویل یک نسخه به مشتری و یک نسخه حسابداری و یک دسته برای بایگانی خود)

پرداختهای نقدی

- برای پرداخت های نقدی سیستم تنخواه گردان با موضوع و مبلغ معین برقرار گردد.
- مسئول هر تنخواه گردان موظف باشد به صورت دوره ای (حداثر ماهیانه) تنخواه گردان خود را واريز نمايد.
- حد تنخواه هر يك از تنخواه گردانها توسط مقام مسئولی مورد بازرسی قرار گیرد.
- پرداخت بر اساس مدارك غير اصلي (فتوكپي ، رونوشت و ...) مجاز نباشد.

حسابرس مي تواند با کنترل صورت
حسابهاي بانكي حسابهاي دريافتها و
پرداختهاي نقدي را مورد رسيدگي قرار
دهد.

آزمونهای کنترل وجوه نقد:

سپرده های نقدی :

سپرده های نقدی نزد بانکها شامل سپرده های دیداری (از قبیل حسابجاری نزد بانکها و قرض الحسنه) و سپرده های مدت دار (از قبیل سپرده های کوتاه مدت و بلند مدت) میباشد.

مباحث مربوط به سپرده های دیداری بشرح ذیل طبقه بندی شده است:

- ۱- تأیید مانده حسابهای بانکی
- ۲- آزمون صورت مغایرات بانکی
- ۳- قطع تداوم صورتحسابهای بانکی

حسابرس باید فهرستی از تمام تأییدیه های ارسال شده را تهیه نماید. ارسا از گذشت چند هفته (قبل از تهیه گزارش حسابرسی) پاسخ قسمتی یا تمامی آنها دریافت نشود، دومین درخواست تأییدیه میتواند ، به بانک ارسال گردد.

دارائی هایی که بصورت وثیقه در اختیار بانک است

مشخصات این قبیل دارائیا را صرفنظر از رسمی یا غیر رسمی بودن
ترهین (رهن) آنها ، به شرح زیر توضیح دهید:

الف : اگر دارایی رسماً در رهن بانک است ، جزئیات وثیقه و تاریخ
ایجاد رهن را توضیح دهید.

ب : اگر دارایی بطور غیر رسمی در وثیقه بانک است ، ماهیت منافع مورد
ادعای بانک نسبت به وثیقه را مشخص نمایید.

ج : صرفنظر از رسمی یا غیر رسمی بودن ترهین دارایی ، جزئیات
تعهداتی را که در رابطه با دارائیا به بانک داده شده است ، قید
نمایید.

بدهیهای احتمالی :

- صورت ریز بروات و سفته های مشتری که در مورد آنها ، با حفظ ((حق رجوع به مشتری)) ، خرید دین صورت گرفته است.

قطع تداوم صورتحسابهای بانکی:

عدم ارسال صورتحسابهای بانکی توسط بانک به مؤسسه صاحبکار ممکن است دلایل متعدد داشته باشد.

مهمترین آن را کد شدن عملیات بانکی مربوط به
حسابجاری معین ، پایین بودن گردش عملیات
بانکی در طی دوره مالی و یا تغییرات آدرس
شرکت را نام برد.

بررسی صورت مغایرات بانکی

- ۱- آغاز دوره را با تأییدیه دوره مالی قبل مورد مقایسه می گردید و یا از صورت حساب بانک ماهیانه ارسالی از طرف بانک تأیید نماید.
- ۲- تاریخ پرداخت کلیه چکهای صادره مربوط به این حساب را بررسی نموده و مشخص نماید که آیا کلیه چکها در طول این دوره پرداخت شده اند یا خیر؟
- ۳- جمع کل ارقام چکهای صادره را محاسبه نموده و حاصل را با کل پرداختهای منعکس شده ، در صورت حساب بانکی مورد مقایسه قرار دهد و مغایرات آن را مشخص کند.

آنچه که لازم است حسابرسی در مورد حسابهای راکد بانکی یا
آندسته از حسابهای بانکی که صورت حساب توسط بانک
مربوطه ارسال شده مورد توجه قرار دهد.

حسابرسی باید شرح کارهای انجام شده در دوره مورد رسیدگی از حسابهای مربوط به موجودیهای صندوق و بانک بعد آورده را در کاربرگهای مربوطه یادداشت نماید.

کاربرگهای حسابرسی مربوط به موجودیهای
نقدی بعلت اهمیت این حسابها معمولاً مفصل و
زمان زیادی صرف تهیه آن می گردد.

آزمون محتوا:

بعلت آنکه وجوه نقد بیشتر از هر دارایی دیگر ، مورد دستبرد و یا سوء استفاده قرار می گیرد و براحتی پنهان می شود، لذا می توان گفت کشف آن براحتی صورت نمی گیرد.

**پایان جلسه سوم
سر بلند و سلامت باشید**